

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTIK: DR. KUN BÉLA ÉS DR. RÉVÉSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

A presbyteriumok megújódásához.

A francia reformátusok nagyobbik („orthodox”) egyházának a napokban Saint-Maixent-ben lefolyt zsinata elé terjesztette be a zsinat egyik — a mi fogalmaink szerint „belmissziói”-nak nevezhető — bizottsága ezt az alább fordításban közlendő munkálatot, amelyet sok egyéb, önként kitetsző tanulság mellett, főképen annak a megmutatásáért közlünk, hogy a református egyháznak imé, nemcsak nálunk, de világszerte is egyik legsúlyosabb és legégetőbb problémája az, hogy miképen töltsen el életel és állítsa talpra a saját presbyteriumait. R. I.

1. Az *ébredés* kérdését, amelynek napi-
rendünkön kell lennie és maradnia, a maga
egész teljességében magunk elé kell tűznünk.

Kétségtelen az, hogy mindenek előtt és
fölött az egyéni lelkek hit- és életbeli ébredésé-
ről van szó. Minden egyes léleknek a maga ér-
zelmi, akarati és értelmi erőinek egész gazdag-
ságával ki kell bontakoznia Isten napjának
fényében. Továbbmenve azonban, az előbbinek
következéseképpen, szó van az egyháznak,
mint közösségnek az ébredéséről s az egyházat
alkotó szervezetek mindegyikének a megúj-
dásáról is. Mindegyik tisztában tudatára kell,
hogy jusson a saját elhivatásának és mind-
egyiknek meg kell onnan felülről kapnia azt az
új, hatalmas erőt, amely lehetővé teszi betöl-
tését rendeltetészerű föladatának.

2. Ama szervezetek között, amelyek a
francia református egyházak igazgatását bizto-
sítják, egy sincsen fontosabb, mint a presbyteriu-
mok, amelyeket atyáink consistoriumoknak
neveztek. Hogyha a mi országos egyházunkat
egy épülethez hasonlítjuk, akkor a boltozata a
nemzeti zsinat, de a fundamentoma a presby-
teriumok. Milyen lehet az épület szilárdsága,
hogyha az alapja gyöngé?

3. A presbyteriumnak jelentős szerepe volt
a XVI. és a XVII. században. Régi egyházi tör-
vényünk szerint: „a vének tiszte az, hogy a
pásztorokkal együtt öröködjének a nyáj fölött,
gondjuk legyen arra, hogy a nép az istentisztele-
tekre összegyülekezzen s hogy a szent gyűléseken

mindenki ott legyen, a botránkozásokról és a
hibákról hirt adjanak, azokat a lelkipásztorok-
kal együtt megvizsgálják és megítélik, általá-
ban pedig a pásztorokkal együttesen ügyelettel
legyenek minden hasonló dologban is, amelyek
az egyház jó rendjét, fönntartását és kormány-
zását illetik.”

A régi presbyterek végzik a könyörgést a köz-
napi istentiszteleteken; ők katekizálják a csalá-
dokat; a gondjukra bízott gyülekezeti körzet-
ben ők gyakorolják az erkölcsi és vallási föl-
ügyeletet. Az időkben egy-egy ilyen körzeti
presbyter a történetíró (De Félice P.) szerint
valósággal „a tengelye a gyülekezeti életnek”.

4. Még jelentősebb volt a presbyteriumok
szerepe a XVIII. században, egyházainknak a
nagy elnyomás közepette történt újjászervezé-
sekor. A „pusztai” lelkipásztorok egymagukban
semmi szilárd és maradandó új alkotásra nem
lettek volna képesek, ha nem támogatják vala-
őket a „vének”, ezek a szerény, névtelen segítő-
társak, akik másfelől csakugyan a szó leg-
igazabb értelmében Istennek voltak a munka-
társai.

5. Ha pusztán csak egyházi törvényeinket
nézzük, úgy látszik, mintha ma is változatlanul
meg volna a presbyteriumoknak ez a jelentő-
sége és súlya. Hiszen az egyes gyülekezetben a
presbyteriumé a legelső hely. Ő választja a lelki-
pásztort. Társa ennek az egyházközség igazga-
tásában, mégpedig nem mint csupán valami
egyszerű kormányzótanács — mert a presby-
teriumnak éppúgy, mint a lelkipásztornak, ki-
fejezetten *lelki föladatai* is vannak, amelyeket
egyházi törvényünk ekképpen határoz meg:
„A presbyterium öröködi a jórend fölött, fenn-
tartja a fegyelmet és munkálkodik a gyülekezet
vallási fejlődésén”. Liturgiánkban is ezért rögtön
a lelkészek beiktatásának formulája után a
presbyterek beiktatásának formulája követ-
kezik.

6. Ez a látszat. A valóság pedig az, hogy
egynéhány csekélyszámú egyházközségünket ki-
véve, a presbyterium úgy áll előttünk mindenütt
máshol, mint egy megapadt és elsorvadt szer-
vezet, amely az egyházközség anyagi érdekei-

nek szűk körén kívül semmiféle tevékenységet nem folytat többé. Abból, hogy a legtöbb helyt milyen ritkán ül össze a presbyterium, meg abból, hogy milyen száraz, lélektelen dolgokat tárgyal, könnyen meg lehet állapítani, mekkorát hanyatlott ez a dicsőséges intézményünk.

7. Ezt a hanyatlást magyarázza részben a hitnek és a vallásosságnak az a meggyöngülése, amely egyházunk életében a XVIII—XIX. századok mesgyéjén bekövetkezett — részben pedig az I. Napoleon-féle egyházszervezetünk, amely megcsönkázta a zsinatpresbyteri rendszert és az államilag javadalmazott lelkészeknek többé-kevésbé abszolút függetlenséget biztosított, ennek az állapotnak minden előnyével, de minden kísértésével is.

Mai napság pedig különösen két nagy okát látjuk a bajnak e téren:

Az egyik a presbyteriumok nem elég gondos összeállítása. A presbyterválasztást nem mindig az egyház legmagasabb érdekei diktálják; a kereteket nem tágitják ki eléggé; nem frissítik föl elegendőképpen a területet.

A másik baj pedig az, hogy nemcsak maga a presbyterium, hanem sokszor maga az elnöklő lelkipásztor sincs eléggé tudatában annak, hogy a presbyterium, bár adminisztratív szerv is, de mégis elsősorban egyházi és vallási testület.

A mai presbyteriumokat valóságosra kellene nevelni erre a hivatásukra. De a lelkipásztor, akire ez a feladat hármanék, nagyon gyakran megfélekedezik erről, vagy pedig nem mer hozzáfogni a kétségtelen nehézségei miatt.

8. De magának az egyházi életnek a haladása is magyarázza részben a presbyterium hanyatlását. Hiszen ma már minden jói szervezett gyülekezetnek külön munkásai vannak a gyermekek vallási oktatására, az ifjúsági munkára, a szegénygondozásra, az evangélizációra, a misszióra, stb., stb. A régi időkben a „vének” mellett a gyülekezetnek nem voltak más hivatalosai, mint csak a diakonusok, meg az iskolamesterek. Ma pedig ott van egy sereg fiatal és nem fiatal ember, férfi és nő, aki mind szervezett keresztyén és egyházi munkát végez. Mi dolog marad a presbyterium számára olyan, amiben életet érezne és amiért lelkesedni tudna?

Marad az, amit hiszen senki nem is akar elvitatni tőle: — hogy megcsinálja a költségvetést meg a számadást!

9. Hogyha ezek a bajnak a főokai, akkor könnyű megtalálni az orvosságot is — bár természetesen az orvosság alkalmazása már nem éppen olyan könnyű.

I. A presbyterium tagjainak megválasztásában mindenekelőtt a gyülekezet vallási fejlődésének az érdekét kell szem előtt tartani. Ez legyen a vezető szempont akkor, amikor elhalt vagy lemondott presbyterek helyének betöltéséről van szó. Nem szabad huzódogni a presbyterek számának a növeléséről sem akkor, hogyha egy túlságosan szűkkeblű helyi szabályzat távol-

tartana a presbyteriumtól egy-egy értékes, különösen fiatal, eleven erőt.

II. Legyen a lelkipásztornak az egyik legnagyobb gondja a presbyterium egyházi, vallási, lelki nevelése.

Különös gonddal igyekezzék a presbyteriumot tájékoztatni arról a munkáról, amely a gyülekezetben folyik; tárgyalja meg vele annak módjait, hogy ezt a munkát miként lehetne kiszélesíteni és igyekezzék a lehető legnagyobb mértékben bekapcsolni ebbe a munkába magát a presbyteriumot is.

Ugyanolyan gonddal igyekezzék vele közölni és neki megmagyarázni a felsőbb egyházi testületek közléseit, amelyeket a lelkipásztor sohasem pusztán a saját személyére szólóan kap, hanem úgy, mint a presbyterium elnöke. Igyekezzék a lelkipásztor a presbyteriumot vagy maga, vagy, ha alkalom van rá, megfelelő szakelőadó útján, tájékoztatni zsinataink tevékenységéről, nagy evangéliumi egyesületeink, mozgalmaink stb. munkásságáról s általában mindama vallási és szociális munkáról, amely a Krisztus nevében világszerte folyik.

Ennek a föltétele pedig nyilvánvaló módon

a) az, hogy a presbyterium szabályos időközökben gyakorta ülésezék;

b) az, hogy az üléseken a pusztán anyagi és gazdasági jelentőségű kérdések, akármily fontosak is — aminthogy csakugyan azok — ne foglaljanak el minden időt és teret, hanem legyen megfelelő idő és lehetőség imádságban tetőződő egyházi és vallási eszmecserére is;

c) az, hogy a presbyterium egy pusztán „ülésező” tanácsból alakuljon át egy valóban munkálkodó testületté. Legalább is annyi kívánatos, hogy a presbyterek ne csak ott legyenek láthatók ahol „tanácskozni” kell, hanem ott is találkozzanak, ahol a szó szoros értelmében dolgozni kell.

10. A presbyterium ugyan nem gondolhat arra, hogy pótolhatja és helyettesítheti azokat a különböző munkaágakat és szervezeteket, amelyek egy élő gyülekezetben a tevékeny sejtek szerepét töltik be. Ámde az nagyon hasznos volna, ha a gyülekezetben folyó minden tevékenységgel szemben a presbyterium töltené be a rendező szerepét. Mert a gyülekezet nem lehet fejnélküli test és egy presbyter-zsinati rendszerű egyházban megengedhetetlen az is, hogy az ilyen rendezés munkáját egyedül maga a lelkész végezze.

Ebből következik, hogy:

a) a presbyteriumnak időnként össze kell ülnie a különböző gyülekezeti munkaágak meghatalmazott képviselőivel;

b) a presbytereknek kötelességük, hogy a tőlük telhető legnagyobb mértékben, ki-ki a neki jutott kegyelmi ajándékokhoz képest, személyesen is résztvegyenek a gyülekezeti munkában, az önként vállalkozott, nélkülözhetetlen munkásokkal karöltve.

11. Avégből, hogy a presbytereket a föl-

adatuk nagyságára és szépségére emlékeztessük, hogy hallassuk velük a múlt szavát, hogy ki-
szélesítsük a látókörüket, hogy testvéri egy-
ségbe kapcsoljuk őket, hogy a kölcsönös érint-
kezés által megerősítsük őket és előre vigyük a
szeretethen munkás hit útján, nagyon hasznos
dolog volna vidékenkénti presbyteri konferen-
ciák rendezése is, természetesen a lelkipászto-
rokkal karöltve.

12. Ha a presbyteriumok *alvásának* oly si-
ralmas következményei lettek az egyházak rop-
pant nagy számában, mily dicső következményei
lehetnének az *ébredésüknek*? Ámde az ébredés
csak ott jó létre, ahol annak előfeltételei már
meg vannak valósítva. Ha tehát ébredést akar-
unk, kérjük azt Istentől imádságainkban, de
egyszersmind igyekezzünk a magunk örvendő
és állhatatos személyes munkájával is elő-
készíteni.

A francia protestánsok hete.

(Folytatás és vége.)

A következő megbeszélés a francia ref.
„Lelkészeget” dolgairól folyt. Felelevenít-
ette az előadó az egylet megalakításának törté-
netét. A háború alatt érlelődött meg a tábortól
lelkészekben az a gondolat, hogy jó volna egy-
másat értesíteni a háború eseményeiről, meg-
alkotni a fronton levő katona lelki arcátát s
a vallásos ráhatás, a lelki gondozás módjait.
Szükségét érezték ezenkívül a közöttük levő
egységes szellem általi erősödésnek, majd a
háború utánra való előkészülésnek. Háború
után ugyan volt egy kis visszaesés. Az egész
ország ki volt merülve, csak a nyugalomra
vágott. Így a lelkészek is. De rövid évek múlva
ismét megelevenedett az egylet. A szomszédos
lelkészek testvéri találkozója, lelkigyakorlatai
(református értelemben nagy nevelő alkalmak
ezek), egymást támogató munkája, az imában
egymásért könyörgés; előre megállapított tár-
gyak megvitatása; a protestantizmus jövőjén
aggódás s annak előhaladását, az egész keresz-
tyén életet előlendíteni igyekvő szeretet, ismét
erőssé tették az egyletet. Lapjuk a „Confiance”
(Bizalom), mely állandóan felszinen tartja a
testvéri élet, kölcsönös szeretet, a hivatás-
éret megújításának gondolatát, a belső élet
folytonos mélyítését. A lap kiadóhivatala ilyen
tárgyú munkák megjelenését is lehetővé teszi.
A hat oldalas újság beosztása igen megfelel a
célnek; első oldal a belső élet kérdéseit tár-
gyalja; a második a lelkészek családi életében
előforduló öröm, vagy gyász esetekkel; a har-
madik újságok címén könyvekről ad referátát
(ismertetést); a negyedik változó témáknak ad
teret a vallásos ébredésről, a liturgia meggazda-
gításáról, az egyház reabilitásáról stb., az ötödik
a gazdasági kérdésekre; a hatodik az adminis-
trációs dolgoké, fizetésre felhívásoké stb. E la-
pon keresztül leveleznek a lelkészek, azaz nyer-
nek a vezetőktől feleletet az ő sajátos eseteikre.

A lap javasol gyűléseket bizonyos vidéken,
hogy a nép lássa a lelkészeket, egységüket, egy
célra munkálásukat. Az újság teszi közzé, hogy
a lelkészek nyári üdülőhelyein melyik hónapra
van még hely (három ilyen nyári üdülőtelep
van, havonként 80 fr. az összes szállási költség).
E lapon át tudják meg a lelkészek, hogy melyik
üzletben minő százalék kedvezményben része-
sülnek s rövidesen azt is, hogy melyek azok a
hivatalos fürdőhelyek és hajók, ahol a kath.
papság 50%-os díjkedvezményét megkapják.

Ezen rám nézve igazán érdekes megbeszélés
után nagyon kíváncsi voltam a keddi esti meg-
hívásra. Nálunk, legalább is Szegeden ismeret-
len az összegyülekezés azon formája. Fél 9 óra-
kor kezdődött volna az estély. A jelzett időben
automobilok serege vitte a vendégeket s a
gyalogjárók is sűrűn rajzoltak. Házigazdámék-
kal én is belépek. Házi úr nincs sehol, a házi-
asszony évek óta gyógyíthatatlan beteg. A ki-
szolgáló személyzet udvariasan utasít az eme-
letre s a kabátok elhelyezésére. Jegy ellenében
átadjuk a kabátot, kalapot s bemegyünk. Ott
már akkor valami 150 ember hullámszik négy
teremben, a szalonban, társalgókban. Bemuta-
tásnak híre sincs. Kiki azzal beszél, akit ismer,
vagy akivel akar diskurálni. A konferencia tag-
jait meg lehet ismerni jelvényeikről s az azon
jelzett névről. Közben még jönnek mindig. Úgy
9 óra felé előkerítik a házi urat, egy nagyon
szerény, finom bácsit s a konferencia elnöke
megköszöni neki a szíves meghívást. M. Doll
a házigazda, néhány szóval válaszol a maga
nevében, majd az egyik lelkész a helybeliek
nevében. Nagy tapsok után ismét eleven tár-
salgás indul meg. Azután jó az egyetlen pro-
grammpont. Az egyik helybeli nevezetesség ját-
szik el hegedűn, zongora kísérettel, három ör-
mény dalt. A további folytatásig elmarad a
muzsikálás, a szórakoztató rész. Ellenben a
kiszolgáló személyzet a mulhousi asszonyokkal,
leányokkal az élén megkezdte a szendvicsek, sü-
temények, fagyaltok, teák, alkoholos és alkohol-
mentes italok széthordozását. Leülésről szó sem
lehet. Asztalok nincsenek, székek is nagyon
keves számban. Így állva fogyasztja kiki a
süteményeket, italokat s tárgyal, akivel akar.
vitatkozik és így mulat, ameddig akar. Mi,
10 óra után autóba ültünk, a többiek sem ma-
radtak 11 után. Ezen mulatság után a mi csa-
ládias összejöveteleinkre gondoltam, ahol min-
denki ismeri, megérti és szereti egymást.

Közélet

Miért nem szabad református keresztyénnek baptistává lenni? ¹

1. A református egyház a teljes Szentírás alap-
ján a tiszta és világos igazságot tanítja, minden-
ben egyezően Jézus tanításával.

¹ Röpiratnak felhasználható.

2. A református keresztyén mindent megtalál egyházában, amivel Istentől a lelke üdvösségét elnyerheti.

3. A református hit vértanúk és gályarabok szent örökségeként szállott reánk. — Egyházunk pedig mindig a nép egyháza, a nép tanítója, a népjogok védelmezője volt négy évszázad óta. Mint lelki édesanya felnevel, tanít, elkísér a bölcsőtől a koporsóig.

Megtagadni hitünket, elhagyni egyházunkat csúnya hálátlanság és hűtlen árulás.

4. A református anya csak akkor boldog, ha gyermekét a szent keresztség által már a bölcsőben az Isten kegyelmébe és Megváltónk szeretetébe ajánlhatja s nem tudna belenyugodni abba, hogy kedves szülőtte, mint keresztleetlen pogány nőj jön fel. — Jézust is felvétették 8-ad nap szülei a szent szövetségbe (Luk. 21.) s a gyermekekről így tanított: „Ne tiltsátok meg őket, hogy hozzám jöjjenek, mert ilyeneké a mennyeknek országa. (Mt. 19¹².)

5. A baptistáknak csak egyetlen önálló tanításuk van: a felnőttek vízbemerítése. De ez a tanítás is a biblia téves magyarázásán alapszik. Ugyanis Jézus nem azért keresztkelgett meg, hogy nekünk a vízzel való keresztelés külső formájára példát adjon, hanem, hogy Ő is a bűnösök közé számláltassék s ebben is bételjék a próféták jövendölése. (Mt. 3¹¹⁻¹⁵.) Ő maga nem is keresztkelt soha senkit vízzel, hanem csak Szent lélekkel, — az apostolok pedig egész háznépeket keresztkeltek és sehol sincs írva a Szentírásban, hogy a gyermekeket kirekesztették volna. (Csel. 16¹⁵; 16³³; I. Kor. 1¹⁶.) Jézusnak a keresztségről szóló általános parancsa mindenkire vonatkozik, tehát a kicsinyekre is. (Mt. 28¹⁹.) — Felnőtt ifjak és hajadonok vízbe merítését, mint látványosságot is kifogásoljuk. — Az üdvösséget nem a víz mennyisége szerzi meg, hanem az Isten ingyen való kegyelme. (Róm. 3²⁴.)

6. A baptisták épolyan gyarló és esendő emberek maradnak a bemerítés után is, mint más. (Róm. 3¹⁰⁻¹²; 7¹⁴⁻²⁵.)

7. A káromkodást, lopást, részegeskedést, paráznaságot s egyéb bűnöket a református egyház is kárhóztatja és szigorúan tiltja. De túlzott és személyválogató ítélkezésre nem tartja magát jogosítottnak. A bibliabeli farizeus és publikánus közül (Luk. 18⁹⁻¹⁴.) inkább követi az utóbbi példáját. — A tiszta búza és konkolyról szóló példázatban Jézus még a mindentudó Isten ítéletét is várakozónak és türelmesnek mondja. (Mt. 13²⁴⁻³⁰.) Pál apostol pedig így tanít: „Te kicsoda vagy, hogy másnak szolgáját kárhóztatod?“ (Róm. 14.)

8. Református embereknek nincs szükségük arra, hogy közéjük hittérítők jöjjenek. A baptisták hasznosabb és Isten előtt kedvesebb dolgot cselekednének, ha Afrika, Ázsia vagy Ausztrália vadembereihez mennének téríteni.

9. Anyagi eszközök nélkül egy intézmény sem élhet meg. Valótlán tehát az a hír, hogy a baptistáknál semmi terhet nem kell érezni. Ők tizedrészt kérnek tagjaiktól vagyoni állapotuk, jövedelmük és buzgóságuk szerint.

10. Mindent összefoglalva református embernek semmi oka sincs arra, hogy hitét megtagadja és egyházához hűtlen legyen. Sem többet, sem jobbat nem talál máshol. Nem talál a baptistáknál sem. — Ezért minden református keresztyénnek becsületbeli szoros kötelessége, hogy anyaszentegyházát mindennemű csábítás és veszedelem ellen védje.

Demecser.

Kiss Lajos.

Halottaink

Király Ferenc porcsalmai lelkész 37 éves korában június 28-án elhunyt. Temetése jún. 30-án volt Ópályiban édesapja paróchiájából. Koporsóját négy lelkésztársa vitte a templomig, ahol Tukacs Lajos, a nagykarolyi egyházmegye esperese beszélt fölötte, a temetőben pedig Tukacs János segédlelkész. Itt búcsúzott tőle a szatmári egyházmegye nevében Nemes Imre szamosangyalosi lelkész. legutoljára pedig a porcsalmai gyülekezet a segédlelkésze által. A szatmári egyházmegyéből, ahova Porcsalma tartozik, a nagy távolság miatt nem sokan vehettek részt a temetésen (csak két lelkésztársa), a nagykarolyiból pedig mintegy hatan. Mintegy másfél évig betegeskedett és a külföldi fürdőhelyeken is hiába keresett gyógyulást! Porcsalma rövid idő alatt három lelkészt temetett! — Király István ópályi lelkész fiát, Király Pál fülöpösdaróci lelkész testvérét gyászolja. Isten vigasztalja meg őket!

Különfélék

Gróf Degenfeld József egyházkerületi főgondnokunk influenzában megbetegedett s kedden a belgyógyászati klinikára ment be. Egészsége azonban öröndetesen javul s már csütörtökön elakarta hagyni a klinikát, hogy a kollégium gazdasági tanácsának ülésén elnökölhessen. Isten óvja drága életét.

A középszabolcsi egyházmegye új esperese Porzolt István újfahértói lelkész lett. A nagyérdemű Szabó Lajos lemondása után három jelölt mellett csoportosultak a választásra jogosultak: Porzolt István, dr. Bartók Jenő és Görömbey Péter egyaránt érdemes személye mellett. Görömbey, ki régebben a felsőszabolcsi egyházmegye esperese volt, nem igen kívánczott a neki nem kellemes adminisztráció gondjait magára venni. A választás végső eredménye szerint Porzolt István 32, Bartók Jenő 19 szavazatot kapott s így az esperes Porzolt István lett. Porzolt egyike legjelesebb és legbuzgóbb lelkészeinknek. Újfahértón gyönyörű egyházépítő munkát végzett. Egy ízben komolyan szó volt arról, hogy Debrecenbe meghívassék, ahol nagyon sokat vártak kipróbált munkaerejétől. Esperesi működése elé a legszebb reményekkel nézünk. Ad multos annos.

A hajdunánási lelkészválasztás július 3-án ment végbe. A 3559 szavazó közül 1771 adta le szavazatát. A szavazatokból Somogyi Pál zilici lelkészre leadatott 732, Bartha László tiszalöki esperes-lelkészre 632, Zámory Sándor debreceni segédlelkészre 228. A Bartha László és Somogyi Pál között július 4-én megtartott pótválasztáson leadatott 1385 szavazat, ebből Somogyi Pál nyert 795-öt, Bartha László 590-et, így 205 szavazattöbbséggel Hajdunánás megválasztott lelkészévé Somogyi Pál hirdette ki.

A Diószegi—Fazekas-szobor, mely a debreceni kollégium fővezskertjében állt s a Dérimúzeum felépítése által hontalanná vált, a városi tanács rendeletéből a Fűvezskert uccai új bérpalota elé helyeztetik át.

Új középiskolai internátus Makón. A makói református egyház 1927 szeptember elsejétől kezdődőleg egy középiskolai internátust nyit meg. Az internátusba valláskülönbség nélkül felvesz reálgyimnáziumi, felső kereskedelmi iskolai és polgári fiúiskolai tanulókat. Ellátási díj évi 600 pengő. Pályázati kérvényeket a „Makói Református Középiskolai Internátus Igazgatósága” címre lehetőleg folyó évi július hó 15-ig kell benyújtani. Bővebb felvilágosítással és prospektussal az igazgatóság készséggel szolgál.

Érdekes találkozó. Azok a sárospataki volt diákok, akik 1886-ban végezték a theológiát, folyó hó 4-én egyik tanuló társuknál, S. Szabó József főgimnáziumi igazgatónál gyűltek össze baráti találkozóra. A 33 tagot számláló népes theol. évfolyamból ma már csak 12-en élnek, akik közül 9-en jelentek meg a találkozón, ú. m. dr. Rác Lajos pataki akad. igazgató, Búsi Márton gömöri (elszakított), Láczy József beregi, Szabó Lajos volt középszabolcsi esperesek, Fodor György lelkész s a tiszántúli egyházkerület jegyzője, Mizsák Péter, az elszakított beregi egyházmegye főjegyzője, Gavallér János és Sebők István lelkészek. Hozzájuk csatlakozott még *Bodnár István*, ismert költő és elbeszélő író s takarékpénztári igazgató Szekszárdról. Jún. 4-én este S. Szabó Józsefnél töltötték az estét. Másnap délelőtt az egyetemi klinikákat, főgimnáziumot és kollégiumot tekintették meg. Délben a kollégium tápintézetében gyűltek össze ebédre, amelyen a Debrecenben lakó, egykori pataki diákok közül is többen megjelentek, ú. m. Dóczy Imre középiskolai felügyelő, Átányi József főügyész a kir. táblán, Harsányi Gusztáv, Pavletits Béla (aki a találkozókkal szintén együtt érettségizett) nyug. kuriai bírák, Várady Sándor táblai tanácselnök, Dezső Lajos tábornok, a hasonló nevű kiváló pataki paedagogiai tanár fia, Gulyás István nyug. főgimn. tanár, iparostanonciskolai igazgató, Debreczeni Barna takarékpénztári ügyész, Papp Ferenc tanítónőképzőintézeti igazgató. Az ebéden a pataki alma materre való kedves reminiscenciák mellett a pataki és debreceni kollégiumok közötti több szá-

zados összeköttetésről is történt megemlékezés. Az együtt töltött időt több hangulatos pohárköszöntő tette még feledhetlenebbé, melyeket S. Szabó József, Harsányi Gusztáv, Dóczy Imre, Rác Lajos, Átányi József, Gulyás István, Búsi Márton, Debreczeni Barna mondtak. Nagyhatású verset olvasott föl Debrecenről Bodnár István. 1931-ben a pataki kollégium 400 éves jubileumát fogja ünnepelni. A találkozók azzal a kívánsággal váltak el egymástól, hogy ezt az ünnepélyes esztendő, az alma mater glorificatióját engedje nekik megérni a Gondviselés.

Hitvédelmi gyűlés. A debreceni Kálvinisták Templomegyesületének Hitvédelmi szakosztálya gyűlésén július 1-én a kollégium dísztermében Peleskey Sándor segédlelkész tartott előadást.

A Keresztyén Ifjúsági Egyesületek Szövetsége Szigligeten augusztus 2—9-ig nemzetközi tábor rendez ; 9—15-ig cserkész és vezetőképző tanfolyamot tart ; 17—21-ig felekezeti országos KIE. konferencia lesz, 23—28-ig református KIE. konferencia. Jelentkezni lehet július 18-ig.

Márk evangéliumának új fordítása. Dr. Keskeméti István kolozsvári theologiai tanár Márk Evangéliumának új fordítását adta ki. Az új fordításnak nagy előnye, hogy magyarázatokkal is el van látva.

Negyvenéves tanítói találkozó. A debreceni református kollégium 1887-ben végzett növendékei július 2—3. napjain gyűltek össze találkozóra az ősi intézet falai közé. A tizenkilenc egykori iskolatárs közül mindössze nyolcan jelentek meg, kik közül négy még ezideig is tényleges szolgálatban van, négy pedig nyugállományba vonult. A találkozók vasárnap dél előtt hálaadó istentiszteleten voltak a Nagytemplomban, majd kivonultak a Kossuth-utcai temetőbe, ahol megkoszorúzták Joó István, Somogyi Pál egykori tanáraik, valamint Kerékgyártó István és Csurka István osztálytársaik sírját. Délben közeled volt, melyen dr. Veress István tanítóképzői igazgató üdvözölte meleg szavakkal a magyar kultúra és hazaszeretet fáradságát, nemes szolgálatban megöregedett magvetőit. A találkozó résztvevői elhatározták, hogy öt év múlva újra találkozóra gyűlnek össze.

Tanárválasztások a Dóczy-intézetben. A református leánygimnázium német tanszékére dr. Fazekas József, kolozsvári református leánygimnáziumi tanárt, a gyakorló iskolai II. tanítónői állásra Tóth Katalint választották meg. Reménységgel tekintünk mindkettőjük működésére, sáfárkodjanak a rájuk bízott talentumokkal, mint az Úr hű sáfárai!

Vitézzé avatott gimnáziumi tanár. Váry Sándor, debreceni református főgimnáziumi tornatanárt, tartalékos hadnagyot a kormányzó úr vitézzé avatta.

A debreceni református kollégium széniora az 1927—28. évre a theologia kiváló növendéke Solymosi József végzett hittanhallgató lett.

Lelkészmeghívás. A Horthy-család támogatásával anyásított fegyverneki gyülekezet, mely környezeténél fogva rendkívül exponált, egyhangú lelkesedéssel közszeretben álló Kovács Pál debreceni, árpádtéri segédlelkészt hívta meg pásztorául. Isten áldása legyen az új pásztoron és a gyülekezeten egyaránt!

A Debreceni Egyetemi Diákasztal (Mensa Academica)-nál az 1927—28. tanév első felében (1927 szeptember 20-tól) 30 feldíjas (havi 14 P) ebéd-vacsora hely kerül betöltésre. E helyek elnyerésére szóló bélyegtelen folyamodványok a Mensa Academica felügyelő bizottságához címezve, 1927 szeptember 15-ig, az egyetemi questori hivatalhoz adandók be. Melléklendők: 1. Leckekönyv (ill. az egyetemre először iratkozóknál az érettségi bizonyítvány) hiteles másolata. 2. A szülők társadalmi állásáról, vagyoni állapotát és családjuk nagyságát részletesen feltüntető, egy éven belül kiállított hatósági bizonyítvány. 3. Törzslap, amelyet minden pályázó lelkiismeretesen kitölteni köteles. Törzslapot a quaestori hivatal minden pályázónak díjtalanul ad. Elkészve, vagy hiányosan felszerelt kérések tárgyalás alá nem kerülnek. Kedvezményt nem nyert hallgató, havi ebéd-vacsora jegyéért 20 pengőt fizet, amiért folyamodni nem kell. A napi ebéd-vacsora jegy ára 1 pengő. A Mensa 1927 szeptember 20-án kezdi meg működését.

Nemesszivű adakozó. Tomory Dezső szabolcsi lelkész a tanári özvegyek és árvák gyámoltására 100 pengőt adományozott.

A debreceni református főgimnázium „Erő” cserkészcsapata nyári táborozásra Debrecen városától 560 pengő segélyben részesült.

Nyugdíjazás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Böszörményi Ferencné hajduszoboszlói tanítónőt nyugdíjállományba helyezte.

Hírek Sárrétudvariból. A Leány-egylet tagjai egyenruhát viselnek és egyenruhában, testületileg vesznek úrvacsorát. Horthy Miklós kormányzót és feleségét méltó díszszel fogadta Sárrétudvari község a Nőegylet nevében Nagy Ferenc lelkész felesége nyújtott át virágcsokrot a kormányzó párnak. A Nőegylet már hatodik éve nyitja meg újra napközi otthonát.

A maglódi flókegyház főgondnokától 54 millió korona értékű földet kapott a telep középpontján, melyen bőven el fog férni az építendő templom, iskolával, lelkészi és tanítói lakással együtt.

A Debreceni Egyetem Tisza István Internátusába 1927—28. tanév első felében való főlvételtérő szóló leckekönyv (ill. az egyetemre először iratkozóknál az érettségi bizonyítvány) hiteles másolattal és a szülők vagyoni viszonyait feltüntető hatósági bizonyítvánnyal főlszerelt pályázati kérvények a felügyelő bizottsághoz címezve, 1927 szeptember hó 7-ig nyújthatók be a debreceni egyetem quaestori hivatalánál

(ref. kollégium). Lakás, fűtés, világítás, reggeli, ebéd-vacsora ellátás díja 40 pengő; a feldíjas helyre főlvételt nyertek havi 20 pengőt fizetnek. Ágyneműt és takarót mindenki köteles magával hozni. Az internátus szeptember 12-én kezdi meg működését.

A hajduböszörményi 901. számú „Boeskey” cserkészcsapat, mely a Tiszántúl egyik legjobban szervezett cserkészcsapata, a hajduböszörményi kereskedők megértő támogatásával egy hónapon át Almássy Márton vallásnár, parancsnok vezetésével a gyönyörű fekvésű Balatonfonyódon táborozik, ezenkívül a cserkészfiúk megtekintik a Dunántúl egyéb nevezetességeit és természeti szépségeit is.

Kérelem egyes lelkész urakhoz! A Baltazár Amerikai-aptól ideiglenes kölcsönben részesített lelkész urakat tisztelettel felkérem, hogy a kötelezvény feltételei értelmében felvett kölcsöntartozásuknak folyó évi június 30-án esedékessé vált első részletét (a kölcsönösszeg 50 százalékát), valamint az esetleg még hátralékban levő kamatokat is, legkésőbb folyó hó 15-ig az egyházkerület pénztárába beküldeni méltóztatassanak. Debrecen, 1927 július hó 6-án. Egyházkerületi Gazdasági Hivatal nevében: Varga Pál, egyházkerületi számvevő.

A szerkesztésért és kiadásért felelős a lapfőigazgató:
Dr. KUN BÉLA.

A sarkadkeresztúri református presbiterium pályázatot hirdet kántortanítói állásra, mely szeptember elsején elfoglalandó. Határidő augusztus 1. Pályázók közül hármat saját költségén bemutatkozásra hívunk. Kötelesség: I—VI, esetleg V—VI. osztály vezetése, állami iskolában hitoktatás, egyházjegyzőség, belmissziói munkákban segédkezés, lelkész helyettesítése. Helyi javadalom: lakás kerttel, 1925 ö² föld, melynek haszonbérét és adóját tanító fizeti, 7565 ö² föld (földek 12 mázsa búzáért haszonbérbe adva), 1254 mázsa búza, 614 mázsa árpa, 40 mázsa hasábfu, két legelőrészt, 6 font gyertya, 5080 korona és stóla = 30 értékegység, plus 30 aranykorona. Államsegély. **Presbiterium.**

Pályázat.

A komádi-i református egyház pályázatot hirdet egyik nyugdíjazás folytán megüresedett férfitanítói állásra. Helyi javadalom: 71 értékegység, mely a szolgálati idő arányában államsegéllyel van kiegészítve. Kötelessége: a kijelölt osztályok vagy osztály vezetése a tiszántúli egyházkerület tanterve szerint, az orgonista-kántor díjtalan helyettesítése, belmissziói munkákban a lelkész utasítása szerint segédkezés. Kellően felszerelt kérvények jelen hirdetés megjelenésétől számított 14 nap alatt a komádi-i református egyház iskolaszékéhez nyújthatók be. Menekült és B) listások előnyben részesülnek. Az állást 1927 szeptember 1-ére a megválasztottnak el kell foglalnia. **Presbiterium.**

RUN JÓZSEF késműves és műköszörűs Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz.

Internátusi hirdetés. A budapesti ref. theol. akadémia főiskolai internátusába világi pályákra készülő egyetemi és főiskolai ifjak is felvétetnek. Az ellátási díj a jövő iskolai évre havi 75 pengőben van előirányozva. A kérvényezés határideje július 31. A kérvények az internátus felügyelőségéhez (IX. Ráday-u. 28. szám) küldendők be. Bővebb felvilágosítást az internátus felügyelősége ad.

Pályázat.

A makói állami s református gróf Bethlen István polgári fiúiskola igazgatótanácsa pályázatot hirdet egy megüresedett matematika-fizikakémia tanszékre. Pályázhatnak polgári vagy középiskolai okleveles vagy szakvizsgás protestáns vallású férfitanárok. Az illetmények ugyanazok, mint az államnál (X. fiz. oszt. III. fokozat). Az állást 1927 szeptember 1-én kell elfoglalni. A szabályszerűen felszerelt és a családi viszonyokat is feltüntető kérvények az igazgatótanácshoz címezve folyó évi augusztus hó 1-ig alulírottához küldendők.

vitéz Galamb Sándor dr.
főgondnok,
az igazgatótanács elnöke.

Pályázat.

A sarkadi református egyház az üresedésben levő vallásánító lelkesítő állásra pályázatot hirdet. Kezdő fizetés: Evi 2736 P és törvényszerű lakbér. Kötelessége hitoktatás jelenleg heti 21 órán, belmissziói munkák végzése, szükség esetén lelkipásztor helyettesítése. Pályázati határidő július 31.
2-2

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése
Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

A háztartás, mezőgazdaság és ipar körébe vágó
összes vasárú
állandó nagy raktára.
Telefon 6.

Spanyolország erős harcot folytat az erkölcs-telen irodalom ellen. Hat hónap alatt 100,000 kötet erkölcs-telen tartalmu könyvet és más nyomda-terméket foglaltak le s a terjesztők közül 200-at ítéltek el.

IFJ. SZÁNTÓ JÓZSEF

papi-, úri- és egyenruhakészítő szabó cég
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, FŐTÉR (SARJÁT HÁZ)

Számos elismerőlevél művészi, jó munkáért.
Éremkitüntetések különböző kiállításokról.

Legcélsebb ajándék lelkesít urak részére a palást.

Cégem eddig 5000 palástot szállított s munkáért a legnagyobb haszon és jutalom az elismerőlevelek voltak. Kérem a négyesületek hasonló ajándékrendeléseit.

Tisztelettel IFJ. SZÁNTÓ JÓZSEF, az „ORLE” szabója.

Debrecenben rendelések átvételére Tóth József szabómester úr Csapó-utca 59. szám. — Ujpesten Petőcz Endre szabómester úr készsége általnak feleim szolgálatára.

Tekintetes SZÁNTÓ JÓZSEF papi szabó cég

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY.

Folyó hó 3-án kelt levelére értesitem, hogy Thomay Dezső theológus barátom jelenleg ugyan még Debrecenben tartózkodik, de június 1-től kezdve már Vésztőre (Bihar m.) van segédlelkésznek kinevezve. Palástra azonban sürgősen szüksége van s így szíveskedjék Szántó úr ezt még debreceni címére elküldeni.

Nem mulaszthatom el, hogy annak a palásznak a készítéséért, amelyet nekem még 1925-ben édes anyám rendelt Önöknél, ne gratuláljak.

Már két éves. Sokszor megázott s ügyszólván minden nap használatban van, de mégis új, jó, izléses és csinos. Minden theológus barátomnak és segédlelkész társaimnak szívesen és jó lelkiismerettel fogom a céget figyelembe ajánlani.

Debrecen, 1927 május 6.

Tisztelettel:

Tukacs György, debreceni s.-lelkész,
főiskolai szenior.

Kedves Szántó Úr!
Gyülekezetem abból az alkalomból, hogy a biharmegyei Ártándra megválasztottak rendes lelkésznek, egy szép palásttal és süveggel óhajt megajándékozni, melynek december 15-re legkésőbb itt kell lenni, mivel már karácsonykor, vagy előtte vasárnap kibúcsúzom. Kérem ezért azonnal értesíteni Szabó Károlyné címére, hogy a közönség előtt felmutathassa, zárt levélben, hogy mennyibe kerül 159 cm. hosszú palást és 58-as süveg.

Válaszát várva és méltányos árat remélve, maradok kit-váló tisztelettel
Kaba, 1926 nov. 30. Koródy Gyula, ref. lelkész.

Kedves Szántó Úr!
Az általa küldött palást és süvegnek csinosossága, szépsége, művészi kivitele nagyon meglepett bennünket s igazán nagyon meg vagyok elégedve.
A pénz postán beküldetett.
Kaba, 1926 dec. 13. Koródy Gyula, ref. lelkész.

„DANKÓ” Temetkezési Vállalat

(Tulajdonos: EKLI JÓZSEF.)

DEBRECEN,
KOSSUTH-U. 6. SZÁM.

Telefon: nappal 322.

Telefon: éjjel 66. sz.

M. kir. Tisza István tudományegyetemi klinikák, Állami gyermekmenhely, Honvédkórház, Református árpoda, Debrecen szabad királyi város szállítója.

TELEP ÉS KOPORSÓGYÁR: DOMB-UTCA 16. SZ.,
hol éjjel is a gyászoló közönség rendelkezésére állunk.

Olcsó árak. ♦ Szolid kiszolgálás. ♦ Előnyös fizetési feltételek. ♦ Temetéseket vidéken is vállalunk.

